

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดรับรายการช่องพิเศษของสมาชิกยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งกำหนดใช้การวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการพรรณนา วิเคราะห์ (Analytical Description) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือสมาชิก บริษัทยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น ในปัจจุบัน ในกรุงเทพมหานคร ที่มีการเปิดรับรายการช่องพิเศษโดยมีรายชื่อเป็นสมาชิกปรากฏอยู่ในทะเบียนสมาชิกของยูบีซี จากข้อมูลฝ่ายการตลาดของยูบีซีพบว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 มีสมาชิกทั้งหมดประมาณ 300,000 ราย แต่สมาชิกที่จ่ายค่าบริการเป็นรายปีที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีจำนวน 60,000 ราย กลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถามครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (อำรุง จันทวานิช, 2522)

$$\text{สูตร } n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง

P = อัตราส่วนของกลุ่มสมาชิกที่กำหนดจะสุ่ม
(ในที่นี้ใช้อัตราส่วนร้อยละ 30 ฉะนั้น ค่า $P = 0.30$)

e = ค่าความผิดพลาดจากจำนวนตัวอย่าง
(ในที่นี้ใช้ร้อยละ 5 ฉะนั้น $e = 0.05$)

$$z = \text{ค่าคะแนนมาตรฐาน ณ จุดใดจุดหนึ่งที่สอดคล้องกับระดับนัยสำคัญ}$$

(ในที่นี้ใช้ระดับนัยสำคัญ 0.05 ฉะนั้น จะได้ค่า $z = 1.96$)

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

เมื่อแทนค่าในสูตรจากจำนวนประชากร(สมาชิกยูบีซีปัจจุบันในกรุงเทพมหานคร ที่มีการเปิดรับรายการช่องพิเศษโดยมีรายชื่อเป็นสมาชิกปรากฏอยู่ในทะเบียนสมาชิกของยูบีซีที่ชำระค่าบริการเป็นรายปี จากข้อมูลฝ่ายการตลาดของยูบีซีพบว่า ในขณะนี้มึประมาณ 60,000 ราย

$$n = \frac{0.30 (1 - 0.30)}{\frac{(0.05)^2}{(1.96)^2} + \frac{0.30 (1 - 0.30)}{60,000}}$$

$$= \frac{0.21}{\frac{0.0025}{3.8416} + \frac{0.21}{60,000}}$$

$$= \frac{0.21}{0.0006507 + 0.0000035}$$

$$= \frac{0.21}{0.0006542}$$

$$= 321.00$$

$$= 321$$

ดังนั้น จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 321 คน ในที่นี้จำนวนประชากรมีถึง 60,000 ราย จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวน 400 คน

3.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย โดยเลือก 1 คนจากทุกๆ 150 คน เรียงตามลำดับหมายเลขสมาชิก เพื่อให้ได้ ตัวอย่าง 400 คน จากประชากร 60,000 คน

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จำแนกตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และเศรษฐกิจสังคม ของสมาชิกยูบีซี มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับรายการช่องพิเศษของยูบีซี

ตัวแปรต้น - ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และเศรษฐกิจสังคม ของสมาชิกยูบีซี

ตัวแปรตาม - การเปิดรับประเภทรายการช่องพิเศษยูบีซี

สมมติฐานที่ 2 การเปิดรับรายการยูบีซีช่องพิเศษของสมาชิกยูบีซี มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับ

ตัวแปรต้น - การเปิดรับรายการยูบีซีช่องพิเศษของสมาชิกยูบีซี

ตัวแปรตาม - ความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับชมรายการช่องพิเศษของยูบีซี

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดรับชมรายการช่องพิเศษของยูบีซี

3.5 การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

สำหรับการทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือนั้น ได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และนำไปเสนอต่อที่ปรึกษาด้านสถิติเพื่อขอรับคำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และนำแบบสอบถามดังกล่าว ไปทำการทดสอบก่อนการแจกแจงแบบสอบถามจริง (pre-test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน ซึ่งปรากฏว่า กลุ่มทดสอบมีความเข้าใจประเด็นคำถามต่าง ๆ เป็นอย่างดี

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 400 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ถึงบ้านทางไปรษณีย์ และสอดซองเปล่าติดตราไปรษณียากร พร้อมจำหน่ายซองถึงตัวผู้วิจัย และกำหนดวันที่ให้ผู้ตอบ ส่งแบบสอบถามคืนมา โดยมีผู้ส่งแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 249 ชุด เป็นแบบสอบถามที่เสีย 12 ชุด คงเหลือแบบสอบถามที่นำมา วิเคราะห์ข้อมูล 237 ชุด และคัดเลือก 20 ตัวอย่าง สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยแยกตาม เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา และอาชีพ

เพศ จำแนก ชาย 10 คน และหญิง 10 คน

อายุ จำแนกเป็น อายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 4 คน

25 – 29 ปี จำนวน 4 คน

30 – 34 ปี จำนวน 4 คน

35 – 39 ปี จำนวน 2 คน

40 – 44 ปี จำนวน 2 คน

45 – 49 ปี จำนวน 2 คน

มากกว่า 50 ปี จำนวน 2 คน

ระดับการศึกษา จำแนกเป็น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือต่ำกว่าอนุปริญญาหรือเทียบเท่า, ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า, ปริญญาโทหรือสูงกว่า ระดับละ 5 คน

อาชีพ จำแนกเป็น ชั่วราชการ	3 คน
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4 คน
พนักงานบริษัทเอกชน	4 คน
นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา	3 คน
ประกอบกิจการส่วนตัว	3 คน
พ่อบ้าน/แม่บ้าน/ผู้เกษียณอายุ	3 คน

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำมาลงรหัส (CODING) ตามคู่มือลงรหัสที่ได้จัดทำขึ้นไว้เพื่อเปลี่ยนสภาพข้อมูลให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ที่เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณได้ จากนั้นจึงนำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ทางสถิติ

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.8.1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้การแจกแจงความถี่แสดงตารางแบบร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ เศรษฐสังคม การเปิดรับชมรายการยูบีซี และความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับ ของสมาชิกยูบีซี

3.8.2. การวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ด้วยสถิติวิเคราะห์ไค-สแควร์ (chi-squares) ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)